

"יכולתם לחסוך את זה לגמרי..."

הרב יוסף צבי סגל

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

בסוף שנת תש"כ (1960), התארגנה קבוצה היסטורית שנסעה לרבי לקראת חודש החגים, תשרי תשכ"א. היה זה הצ'רטר הראשון שיצא מהארץ, טיסת שכר מיוחדת של חסידים שנסעו אל הרבי במטוס שהוחזר במיוחד. למדתי אז בשיבת 'תורת אמת' בירושלים, והחלטתי להצטרף לנסיעה, וכך הייתי אחד מששת הבחורים שהצטרפו לקבוצה.

לפני הנסיעה הייתי אצל האדמו"ר רבי ישראל אלתר מגור, בעל ה"בית ישראל". הוא היה אישיות מאד מיוחדת, אדם גדול וקדוש, עם חריפות קוצקאית, והיה לו מנהג לקרב בחורי ישיבות מחוגים שונים, גם לא מחסידי גור. גם אני נמנית ביניהם, וזכיתי לקרבה מיוחדת אצלו. סיפרתי לו שאני מתעתד לנסוע לרבי לימים הנוראים, והוא אמר שאם כך הוא רוצה להעביר על ידי שליחות מסוימת. הוא העביר לי את השליחות, והוסיף (כך בהגייה הפולנית, ובזו הלשון), "זאלסט גריסן דעם ליובאוויטשער רבי'ן, אינעם ווינטשין א כתיבה וחתימה טובה פון מיין נאמען" - מסור דרישת שלום לרבי מליובאוויטש, ותאחל לו בשמי כתיבה וחתימה טובה.

כשזכיתי להיכנס לרבי ליחידות, אחרי שמסרתי את הפ"נים (שלי ושל אחרים), ואחרי שהרבי סיים להתייחס לכל השאלות והבקשות שהיו שם, הוספתי שיש לי שליחות מהאדמו"ר מגור, ומסרתי את השליחות, והוספתי את המילים שביקש למסור לרבי. ברגע שאמרתי את המילים "אינעם ווינטשען" (- ותאחל לו), הרבי נעמד מלוא קומתו. בסיום הברכה אמר בפנים מאירות: "אמן! שהקב"ה יעזור שהברכות שיהודים מאחלים איש לרעהו יתקבלו". חשתי התעלות מיוחדת מכך שלי, כבחור צעיר, הייתה הזכות לגרום לרבי כזו נחת רוח.

חזרנו ארצה ביום חמישי, ולמחרת ביום שישי נפגשתי עם אחד מהמקורבים לאדמו"ר מגור, והוא שאל אותי, "היית כבר אצל האדמו"ר? שמעתי שהייתה לך שליחות מסוימת". מיד שאלתי "מאיפה אתה יודע? האם האדמו"ר שאל עלי?" הוא התחמק מתשובה, אבל הדבר נראה לי תמוה. גם למחרת, בשבת בבוקר, כשפגשתי את גיסי שהיה חסיד גור ומהמקורבים לאדמו"ר, הוא שאל, "נו, היית כבר אצל האדמו"ר?" שוב ביררתי, "האם האדמו"ר שאל עלי?", וגם הוא התחמק ואמר, "מה זה משנה?" אמרתי לו שתכננתי להיכנס לאדמו"ר למחרת, בראשון בלילה, אחרי שאנוח קצת, אבל הוא אמר שחשוב שאכנס עוד באותו יום.

געתי במוצאי שבת, וה"בית ישראל" קיבל אותי במאור פנים. הוא ישב עדיין בבגדי השבת, עם הספודיק, ונעול בנעלי בית,

והייתה לו הדרת פנים בלתי רגילה, ועיניים חודרות. אמרתי לו שביצעתי את השליחות, וגם העברתי את דרישת השלום ואת האיחולים, וכשסיפרתי לו כיצד הרבי נעמד מלוא קומתו ואיחל שהברכות יתקבלו, הוא מאד נהנה.

אחר כך הוא אמר, "נו, יוסל, תאמר איזו תורה פרטית שהרבי מדבר ברבים". תהיתי לפשר כוונתו, "תורה פרטית?" האם הכוונה ליחידות? אבל הוא אמר, "לא". "מדבר ברבים?" האם הכוונה לשיחות בהתוועדויות? ושוב האדמו"ר אמר, "לא". אמרתי, "אולי מה שהוא מדבר בסעודה הפרטית, כשהוא אוכל אצל הרבנית, אשתו של הרבי הקודם?" ואז הוא אמר, "כן". את סעודת החג והחג אכל הרבי בדירה של הרבי הקודם, וגם חלק מזקני החסידים ומהאורחים הנכבדים הוזמנו לסעוד שם. במוצאי יום כיפור זכיתי לעמוד בחוץ ליד הדלת ונוכרתי במשהו מאד מעניין שהיה שם, אבל חששתי קצת ולא ידעתי איך העניין יתקבל אצלו. אמרתי, "יש לי משהו לספר, אבל אני לא יכול לספר את זה כאן". אבל הוא מיד אמר, "נו, הרי את זה אני רוצה לשמוע!"

ראיתי שהאדמו"ר מתעקש והבנתי שאין לי ברירה, והתחלתי לספר. בכלל, הוא שאל הרבה שאלות לגבי סדר הישיבה ומאד התעניין בפרטי הפרטים. אמרתי לו שזה נשאר כמו שהיה בחיים חיותו של הרבי הקודם, שמימין יושב הרב שמריהו גוראריה, החתן המבוגר יותר, והרבי יושב מצד שמאל, ובדרך ארץ שכזו, ממש

«

בשעתו את הסיפור הזה, והוא התבטא שזה ממש על דרך הסיפור הידוע עם האר"י הקדוש ותלמידיו שפעם בערב שבת אמר להם האר"י, "מה דעתכם שנלך להתפלל מנחה עכשיו בהר הבית?" הם היו בצפת, וברור היה שהכוונה הייתה על ידי קפיצת הדרך. כל התלמידים הסכימו מיד, רק שניים ביקשו ללכת להודיע לנשותיהם. כששמע זאת האר"י נאנח ואמר, "היה לכם עת רצון מיוחדת. אם הייתם מסכימים, היינו יכולים להביא את הגאולה".

כעבור כמה שנים רבי פנחס מנחם ביקש ממני לחזור שוב על הסיפור, ואז הוא אמר, "אהה, עכשיו אני מבין!" הוא סיפר שהיה בביקור אצל הרבי, והרבי ביקש ממנו, "תמסרו בבקשה דרישת שלום לשני האחים, לידיד המוכר, ולידיד הלא מוכר". "אני חשבת", אמר לי, "שהידיד המוכר זה רבי שמחה בונים, שביקר אצל הרבי חמש פעמים, וכך גם אמרתי לאחי, האדמו"ר 'הבית ישראל' כשנכנסתי אליו. בתגובה הוא תפס את זקנו, הביט עלי במבט אלכסוני כזה, ואמר, 'אח יקר, כך הוא אמר לך? אנחנו מכירים היטב אחד את השני!' ואני התפלאתי, הם הרי לא נפגשו, לא התכתבו ולא דברו בטלפון? אבל עכשיו אני מבין. אם בשעה שמוסרים ברכה מאחי האדמו"ר, אז הרבי נעמד מלוא קומתו ביראת כבוד; ואם בשעה שמספרים על עת רצון לגאולה שהייתה אצל הרבי, אז אחי האדמו"ר מזיל דמעות - אני רואה שהם אכן מבינים היטב האחד את השני".

הרב יוסף צבי הלוי סגל מכהן כראש כולל 'צמח צדק' בעיר העתיקה בירושלים. הוא רואיין בביתו בשכונת "גאולה" בירושלים, בחודש מנחם אב, תשע"ד (2014).

באימה ופחד, כאילו שהרבי הקודם נוכח במקום. הוא המשיך ושאל האם שמים שם כיסא בראש השולחן עבור הרבי הקודם? חלות? האם הן מכוסות במפה? גביע? על כל השאלות הללו עניתי שכן, רק כששאל האם יש יין בגביע לא ידעתי לענות משום שלא ראיתי. תיארתי לאדמו"ר איך שבימים הנוראים, ולאורך עשרת ימי תשובה, הרבי מאד רציני. זכיתי לעמוד קרוב מאד לרבי בתקיעות של ראש השנה, שאז היו בכיות נוראיות, וגם ביום כיפור היה מבט רציני מאד - והנה במוצאי יום כיפור הרבי נכנס לדירה של הרבי הקודם בקומה העליונה ב-770, וכולו זורח, ופניו קורנות בשמחה מיוחדת. היו שם רבנים שהגיעו מהארץ, והרבי אמר, "כתוב בעיתונים שהגיעו לכאן רבנים חשובים מארץ הקודש. נו, אז בתור רבנים תסכימו ותפסקו שמש"ח יבוא מיד!" בתגובה ענה המבוגר שבין הרבנים, "וכי אנחנו צריכים להסכים? מי אנחנו? שהרבי יסכים!" ברגע אחד פניו של הרבי השתנו לגמרי, חלף מאור הפנים שהיה, והרבי נאנח ואמר, "אוי, על ההסכמה שלי אתם מחכים?" הרב ששונקין עוד הספיק לתת לאותו רב צביטה, והוא מיהר לנסות לתקן, "כן, כן, אנחנו מסכימים..." אבל הרבי כבר לא התייחס לזה.

תוך כדי שאני מספר את זה, ראיתי שהאדמו"ר החל כאילו להתכווץ במקומו. הוא הקשיב בדריכות כזו, כמי שלא רוצה להחסיר אפילו מילה אחת, וראיתי כיצד פניו מרצינות ועיניו מאדימות. אני נחרדתי כולי, מעולם לא ראיתי כך את האדמו"ר מגור.

המשכתי וסיפרתי שכמה ימים אחר כך, בליל סוכות, זכיתי להיות בתוך הדירה ליד הסוכה הקטנה שהייתה שם במרפסת. ישב שם הרבי ולידו הרב שמואל לויטין, הרב של 770, וגם הרבנים מארץ הקודש. התעוררה אז שאלה בנוגע לבחורים שבאו מהארץ, איך עליהם לנהוג בנוגע ליום טוב שני של גלויות. יש בזה שיקולים הלכתיים שונים, כמו האם "דעתו לחזור", או לא; האם "אשתו עמו" ועוד. גם הרבנים עצמם לא יכלו לקבוע בנוגע לבחורים, ותוך כדי הסעודה הרב גרליק הציג את השאלה בפני הרבי. עוד לפני שהוא הספיק לפרט את צדדי ההתלבטות, הרבי הגיב, "יום טוב שני של גלויות? הרי יכולתם לחסוך את זה לגמרי!" הרב גרליק מיד התחיל להגיד, "אנחנו מסכימים, אנחנו פוסקים..." אבל הרבי עשה עצמו כלא שומע, ומיד עבר לדבר על שאלה אחרת, בנוגע לברכת כוהנים.

כשאמרתי את המילים "יכולתם לחסוך את זה לגמרי", ראיתי שתי דמעות זולגות מעיניו של האדמו"ר מגור. עיניו היו אדומות, והוא נאנח ואמר, "אוי וויי, שיהיה כבר טוב". אחר כך הרים את ראשו, נעץ מבטו בתקרה ושקע בדבקות וחזר כך עוד פעמיים, "אוי וויי, שיהיה כבר טוב". הייתי בסך הכול בחור צעיר, ונחרדתי מכל המחזה הזה.

זכיתי להיות בידדות קרובה עם אחיו הצעיר של האדמו"ר, רבי פנחס מנחם אלתר, שלימים נהיה גם הוא האדמו"ר מגור, אחרי פטירתו של האח השני, רבי שמחה בונים אלתר. סיפרתי לו

לזכות הורינו היקרים הרב יעקב ומרת בתיה שיחיו מינסקי הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשי"ב (1952) — הרבי אמר את המאמר המפורסם "לא תהיה משכלה" במשך כחמישים וחמש דקות. לאורך המאמר הרבה הרבי לבכות, תוך שהוא מדבר על החובה לנצל כל רגע לעבודת ה'. בשלב מסוים, כשהוא נשנק בדמעות, הניח הרבי את ראשו על השולחן עד שהיה מסוגל להמשיך באמירת המאמר. כ"ז בשבט

< תשכ"ט (1969) — במברק, העניק הרבי את הסכמתו וברכתו להקמתה של השכונה החב"דית החדשה, 'נחלת הר חב"ד' שמה, שעתידה הייתה להיבנות בעיר קריית מלאכי. כ"ג בשבט

1. אגרות קודש, כרך כו, עמ' צד

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedmedia.org | myencounterblog.com | 03-9608018
784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213
© כל הזכויות שמורות 2015